

DEBRECENI FŐISKOLAI LAPOK.

KIADJA: A MAGYAR IRODALMI ÖNKÉPZŐ-TÁRSULAT.

A szerkesztőséget illető küldemények (cikkek, cserepéldányok stb.) Zöldfa-u.

12. sz. alá küldendők.

A kiadóhivatalt illetők pedig a főiskola címzendők.

Megjelenik: havonként.

Felelős szerkesztő:

Ifj. RÁCZ LAJOS

Főmunkatársak:

DÓCZI JENŐ,
BAJA MIHÁLY.

Kiadóhivatali főnök:

INCZÉDY MÁRTON.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 korona, félévre 2 korona.

Egyetemi és akadémiai hallgatóknak,

önképzőköröknek

egész évre 3 kor., félévre 1 kor. 50 fillér.

Vörösmarty Mihály.

1800—1900.

Politikai és társadalmi viszonyaink egyformán közremunkáltak abban, hogy a Szózat költőjének százados évfordulója egy nagy tünnetésszerű nemzeti ünnepély legyen.

Nem rég zúgtak le a honfoglalás ezredéves emléknapi és Vörösmarty épen a honfoglaló hősookról dalolt.

Azon polczon, melyen a nemzet nagyjai és vezetői állanak, ott vannak ma a költő családjának tagjai is és a hizelgés mindég kész tömjénezni a hatalmasoknak.

Aztán meg Vörösmarty az egyetlen újabb kori katolikus vallású költő, kit minden habozás nélkül az összes magyarság prófétájának vall, kinek szavai kivétel nélkül mindnyájunk szívében viszhangra találnak.

Hogy mindezek daczára még sem válhattott a Vörösmarty ünnep sem élő nagyságok kultuszává, sem szűkkeblű felekezeti czélok emeltyűjévé: annak oka épen Vörösmarty nagysága, melynek tiszta magyar nemzeti érzésből, felekezeteken és pártokon felülemelkedő hazaszeretetből összeszövődő arányai, épen a mai világpolgárságra törekvő, faji és felekezeti szenvedélyeket lehellő korban tündökölnék és érvényesülnek legjobban.

Felekezeti és faji harczoknak szitói, a magyarság elvesztői, halljátok meg a költő hitvallását, melyet a leghiresebb téritőnek:

Pázmánnak szellemét felidézve intéz a magyar néphez s amely így szól:

„Pázmán! tiszta valóságnak hallója egekben!
Megtért téritő állok Isten előtt, s hirdetek
uj tudományt, óh halld és vedd szivedre, magyar nép!

Legszebb vallás a haza és emberiség!”

Ez új és magasztos hitvallásnak ellenére, mely mindannyiunkat, kiknek bölcseje e haza földjén ringott s kiket a magyar ég betakar, egy felbonthatatlan szent kötelékben egyesít; ki lenne oly vakmerő, hogy ismét felekezeti válaszfalat építene közöttünk, ki lenne oly szentségtörő, hogy a magyarság egységes szent testének szétdarabolására épen Vörösmarty nagy nevét és emlékét merné felhasználni? Ez emlék egyszer felköltve földöntuli fényben ragyog s a kor nemzetietlen, kényelmet és élvezetet hajhászó, szétbomlasztó áramlatával szemben az összetartásra figyelmeztet a haza és fajszeretet szent tüzét gyújtja fel kebleinkben.

Igy válik gondviselésszerűvé Vörösmarty születésének százéves fordulati ünnepélye, így lesz a század első felében ujjászületett Magyarországnak, a honfoglalás, a Szózat nagy költője halóporában, emlékében és szellemében is nemzetének megváltójává.

Ezt a benyomást hoztuk el mi is a Debreczenben lefolyt Vörösmarty ünnepélyről, melyen midőn az ifjuság oly nagy számmal részt vett és annak arányait oly hatalmassá és nagyméretűvé tette: bizonyosságot tett arról,

hogy a debreczeni ős collegiumban a haza nagyjainak emlékét hiven tisztelik, eszméiket tisztán hirdetik és habozás nélkül követik.

De a Szózaton, az új hitvalláson, a költészet fenséges gyöngyein felül még más örökséget is hagyott a magyar tanuló ifjuságnak Vörösmarty.

Mocsoktalan ifjuságát, nemes munkásságát, kevés igényeit, szent életét.

Mint szegény ifjú nélkülözések és gondok közt tanul. Tanulásban, magaviseletben első, a lángész minden színvonalas járuléka, korhelysége, szélsőségei nélkül. Mint ifjú ábrándozik, szeret, de a szerelem mindenható hatalmával szemben is le tud mondani.

Mint férfi, nehéz gondok között, alig ezer forintnyi jövedelemmel alapít családot a nemeslelkű Csajághy Laurával, kit szülőföldjén, a tiszta magyar Nyéken kívül a mi vallásunk nevelt neki.

A mi szellemünk adta-e neki azt a nagy hon és fajszerelmet is, mely csaknem minden énekében megszólal? Nem lehet eldönteni.

A Vörösmarty korában, ifjuságának barátjai között a magyar hazáért és nyelvért rajongó katolikus papokat találunk. A haza és szabadság szeretetében akkor mindnyájan faj és felekezeti különbség nélkül egyesültünk és azért zugott ajkunkon olyan hatalmasan: Hazádnak rendületlenül . . .!

Ez az ének, midőn a születési évfordulón elhangzott, ma is foglyul ejtje a lelkeket. A szöveg, a dallam nem a megszokott erővel és érzéssel hatottak. Lélekben feltűnt a költő nagy alakja is és mintha az ő ajkáról is hallottuk volna az intést:

„Hazádnak rendületlenül légy hűve óh magyar!”
Vörösmartyra hallgass és légy az te is igazán magyar ifjuság!

Dr. Ferenczy Gyula.

Vörösmarty-ünnepélyek.

A fővárosban.

A Petőfi-társaság nov. 18-án tartotta az Akadémia dísztermében emlékünnepélyét. A nagy költő fia és rokonai is megjelentek. Ott voltak a közélet elöljárói, társaságok küldöttei stb.

TÁRCA.

Névmások a szerelemben.

(F. W. Ostini után szabadon.)

— „Arthur! Ül csak ide mellém a diványra. Ne oly közel — úgy. Jól van. — Valamit akarok neked mondani .“

— „Halljuk! — Szent Isten! micsoda komolyság! Ugy-is tudom, valami dorgatorium lesz belőle.

— „Nem. Csak azt akarom mondani; hogy nem vagyunk már gyermekek.

— „Már hogy mi?“

— „Igen csak ne gunyolódjék uram! Én már nagy leány vagyok.“

— „Na igen, — tizenhét éves elmúltál!

— „Kicsi híjján tizennyolcz! És anyuska azt mondja, hogy husz évesnek látszom.“

— „De Muczuskám, mond csak.“

— „Kérem — csak: Irma.“

— „Igen, igen Irma nagysám, tudom; de mond csak, mire való mindez, nem értelek?

— „Nem? — nos hát, megmondom. Vége a pajtáskodásnak. Eddig se járta meg. Most meg már épen nem. Végre is én sem vagyok már gyerek leány, azután meg, te is elmúltál már husz éves, ugye?“

— „El, huszonnégy, igen; bár a papa azt állítja, hogy még tizennyolcznak látszom.“

— „Maglehet, de ugyan hallgass már ide. Tehát te huszonnégy éves, én tizennyolcz, — rokonságban nem vagyunk egymással...“

— „Igazad van, nem vagyunk rokonok, de...“

— „Semmi de. Nincs más választás, minthogy vége legyen köztünk mindennek.“

— „Minek?“

— „Mindennek!“

— „Hát — például?“

— „Hát például nem szabad többet úgy bizalmaskodnunk egymással, mint eddig és főleg

Az ünnepélyt megnyitva, Bartók Lajos mondá egyikét legkiválóbb beszédeinek. Majd Zichy János gróf mondott beszédet, szintugy Mihályi Péter, az Egyetemi kör elnöke. Utána általános lelkesedés közben szavaltta Ábrányi Emil: Hazádnak rendületlenül... című költeményét. Azután Somló S. a Nemzeti színház kiváló művésze szavalt: „A vén cigány“-t. Majd páratlan érdeklődés között Jókai lépett az emelvényre, „Vörösmarty apánk“-ról olvasott fel. Elmondta, mily szeretettel viseltetett Vörösmarty a kezdő írók iránt, mint gyámolította, oktatta, vezette őket.

Azután Kóroda Pál szavalt el ódáját. A szép költemény Vörösmarty jós igéivel végződik: Lesz még egyszer ünnep a világon! Végül Bartók Lajos köszönő-beszéde zárta be az ünnepélyt, melyről emelkedett hangulattal, szívében lángra gyult lelkesedéssel távozott bizonyára mindenki.

A többi irodalmi társulatok, egyesületek, színházak is mind ünnepélyekkel, diszeloádásokkal vesznek részt az ünneplésben.

Vidéken.

Szerte a vidéken is ünneplik hazánk szózatost költőjét. Ünnepélyt tart a Felvidéki Magyar Közmívelődési Egyesület, mely a magyarságért oly nagy missziót teljesít. Ünnepelnek Székes-

Fehérvárt, ahol már ércszobra elé tehetik a koszorúkat.

Városunk irodalmi köre, a Csokonai-Kör nov. 25-én rendezett emlékünnepelet. Benedek János szavalt nagy hatásu alkalmi költeményét: „Lesz még egyszer ünnep a világon!“ címmel. Majd Kulcsár Endre főgymn. tanár olvasott fel Vörösmartyról, nem a chablonos felolvasások száraz módja szerint, de oly vonásokkal rajzolta előttünk Vörösmartyt és korát, melyekre ész és szív egyként lelkesül. Aztán Dócy Ilona k. a. szavalt megkapó finom művészettel Vörösmarty bájos költeményét: Szép Ilonkát. Kezdetül „A tihanyi echóhoz“, záróul a „Szózat“-ot énekelték az összes helybeli dalegyletek. preciz egyöntetűséggel. A belépti díjakat különben a Vörösmarty szobor javára szánták. És tekintve, hogy nagy számu közönség gyült össze, elég szép összeggel járulhatnak a szoboralaphoz, mely hála Rákosi Jenő és buzgó társai akciójának, a paloták és kunyhók lakóinak adcmányaival naponta gyarapszik.

Harc vagy béke?

Mit akarunk mi? Vajjon harcolni tovább a kárhóztatott multtal szolidarissá lett központtal

ez a legfontosabb, nem szabad tovább tegeződnünk.“

— „Nem szabad, miért nem szabad!?“

— „Miért — hogy miért, hát — azt a mama tudja, meg Lina néni.“

— „Oh azok a mamák, azok a mamák! Meg persze Lina néni! Az is jobb volna, ha máson törné az eszét! — És hát mit sütöttek ki?“

— „Hát a mama úgy találta, — szóról szóra így mondta: itt az ideje, hogy véget vessek gyermekkori ismeretségeimnek.“

— „Igen, persze, értem! Tökéletesen értem. Lehet, hogy igazok is van a mamának, meg Lina néninek. Meglehet.“

— „Tehát ezentul magázzuk egymást!?“

— „Magázzuk. És most már sohasem mondom magának, hogy „te.“

— „Én meg hűségesen magázlak.“

— „És aztán még egyet!“

— „Parancsoljon. Irma.“

— „Keresztnevemen szólít; uram, az nem járja tovább!„

— „Kezeit csókolom.“

— „Jó napot Góth. Isten hozta! Rég nem láttam. Hol volt azóta?“

— „Rég nem látott, Irma nagysám .. igen... csakugyan... igaza van, majdnem egy hétig távol voltam — egy átkozott végrehajtási ügy, tudja, igen kellemetlen — de én az alatt is mindig csak magára gondoltam Irma.“

— „Hiszem!“

— „Higye meg. Az imént érkeztem és alig vártam, hogy újra lássalak — azaz, hogy, igen — tüstént ide jöttem. Látom, csalódtam! Hát még most sem feledte el multkori beszélgetésünket? — Haj, bizony, nem vagyunk többé gyermekek!

— „De mi az cziczuskám, Irma nagysám, ami a kegyed szemében esillog? Talán egy könny-csepp?!

szemben? Oh, koránt sem. Van okosabb dolgunk. Kötelességünknek eleget tettünk egyelőre. Most látunk egyéb munkánk után. Van elég. Magasabb célok és tervek.

Ne gondolja a Budap. Egyet. Kör, amiért hogy nem tett eleget kivánságunknak, mely a magyar diákság nagyrészének kivánsága, most már mi mennyre-földre átkozódunk, agitálunk, békét bontunk. Ne gondolja, hogy ama bizonyos „dobverővel“ hadonászunk Fölállítottuk átíratunkban az alternatívát: vagy — vagy? Hát választottak. Jól van. Nagyhangon, gőgösen csatlakoztak a mult évi irányzathoz, ahelyett, hogy annak bűneit megtorolták, helyrehozták volna. Tehát áll rájuk az alternatíva második fele: „maga süti önmagára a bélyeget, hogy bármi-ként is tiltakozik szavakban ellene, valójában az Egyetemi Kör mégis csak klerikális és néppárti klikk.“

És, hogy nem mi magunk mondjuk ezt, tanunk az ország ifjúságának jó része.

Voltak helyek, ahol felsőbbbségi pressio miatt a többség nem nyilatkozhatott, voltak helyek, ahol a kisebbségnek terrorizmusa miatt nem hozhattak határozatot. Mellettünk Sárospatak, Eperjes, Kecskemét, Selmezbánya ifjúsága, mel-

lettünk Kolozsvár és Pozsony nagyrésze. Bizonyítékaink vannak, hogy épen ellenségeink működtek felsőbbbségi pressio folytán sok helyen és nem mi, kiket ezzel megvádoltak.

Azonban mi történik Budapesten? Az isten tudja. Tőlünk elszigetelték magukat. Emlékeztet eljárásuk a struc logikájára. Ha veszély jön, homokba rejti fejét, hátha úgy nem veszik észre, nem lesz baj.

A B. Egyet. Lapokat nem küldik hozzánk okt. 20. óta A struc feje tehát már a homokban van De e logika nem válik be itt sem. Az a botrány, mely Szundy azon indítványa miatt zúdult föl, hogy válaszsák az E. K. tiszteleti tagjává Kiss Áron püspököt is, ha már Császka biborost azzá választották, nem maradt hatástalan.

Majd Vörösmarty-ünnepélyt akarnak rendezni. A gyűlésen kerekedik páratlan botrány. Napokig pofozkodnak az utczákon, kávéházban kutyakorbács járja, egymást érik a párbajok Oly nagy a felfordulás, hogy az illetékes körökben az Egyet. Kör bezárását emlegetik

Nem tudjuk, hogy még mi egyéb történik odafönn. Az bizonyos, hogy bennünket sem áldanak, nem dicsérnek. A strucfej is biztosan szitkozódik a homokban... No, se baj. Bonum appetitum rogo!

— „Oh semmi! Csak a szemembe értettem a legyezőmet“

— „Ugy tehát nem érez semmi keserőséget? Éppen semmit?“

— „Nem tudom, mire gondol. de abból, a mit beszél, most már határozottan tudom, hogy a mama nem éppen helytelenül cselekedett.“

— „És mióta tudja ezt?“

— „Mióta olyan keserű hangon beszél.“

— „Miczike...“

— „Kérem?“

— „Hagyjad csak kedves Miczikém, hiszen már úgy is sokat elárultál!“

— „Én? Mit árultam el?“

— „Milyen jól áll neki, mikor így elpirul. Oh aranyos gyermek!“

— „Ha azt akarja, hogy beszélgessek vele, hát...“

— „Jó! — Igaza van! De hát mit is törődünk ezzel az ostoba névmással!? Ön vagy te! Nos hát miről beszéljek, kedves — nagysád?“

— „Hát valami okosat, ha tudna valami okosat beszélni.“

— „Okosat? Nem! Miczikém, ahhoz kegyed sokkal kedvesebb. Volt idő, mikor még Miczikének hívhattam, Irma nagysám és akkor még úgy hívta az egész világ, mert — bocsásson meg — kis liba volt a szó legkedvesebb értelmében. Aranyos, kedves, kis liba. — És én — én is meglepő fiatal ficzka voltam. Csupa tűz, csupa hév. Emlékszem rá, verseket is irtam! Jambusokat és trochaeusokat. Minden fenségesért, eszményiért rajongtam és a mi Pegazusomnak utjába akadt, azt megénekeltem. Es maga volt Irma az egyetlen, a kinek érzéke és türelme volt az én költészetemhez. Buzditott, bátorított, hogy irjak. Emlékszem, azt mondta, hogy határozott tehetség veszett el bennem. És aztán! Emlékszik-e még? Egy este a kertben! Tücsök cziripelés és madárdal töltötte be a levegőt. Egy kőpadon ültünk a nagy hársfa alatt. Bámultuk, hogy emelkedik a hold vérvörös sarlója a messzenyuló rónaság fölé.

Azt irtuk fönt: harc vagy béke? Ezen megosztottunk szépen. Övék a harc, amelyet el fog-nak veszíteni. Mienk a béke, mely áldást oszt. Ők pofozkodnak, mi dolgozunk. Ők a mult bűnei miatt elfecsérik a jelent, mi pedig *építjük a jövőt!*

—cz. —s.

Alkony.

*Szeretem a naplementet,
Szeretem az alkony pirját,
Amikor a napsugarak
Szerelmükkel teleírják
Telefestik az égboltot,
S átölelnek, átkarolnak
Valamennyi felhőrojtot.*

*El-elnézem a felhőket,
El-elnézem, megcsudálom —
S úgy tűnik fel ez a látvány
Mint valami tündérálm....
S vágyó lelkem messze szárnyal
Ezüstrostos felhőágyon
Csókolózni napsugárral.*

*De mikor a fénylő-korong
Letűnik a láthatáron,
Visszatér az én lelkem is
Elfáradtan, lankadt szárnyon.*

Körülöttünk csendes volt minden. — Én egy világfájdalmas versemet olvastam fel, nagy álpát-hosszal, kegyed nevetet és azt mondta, hogy nézzem a holdat, milyen vörös. A szerelmeseknek ez a vén barátja akkor bukkant föl épen, sugarai átszűrődtek a hársfa lombja között. Nem tudom mi volt az oka — a tücsök cziripelés, a bodza fa illat — mindketten ellágyultunk...

Örök, igaz barátságot fogadtunk egymásnak egész a sirig. Megfogadtuk, hogy soha semmi titkunk nem lesz egymás előtt. Emlékszik-e még rá, hogy pecsételtük meg barátságunkat?!

— „Maga akkor is nagyon csintalan volt, most is az!”

— „De maga, Miczikém, nem ellenkezett és ezen bizonytalan első csóknál oly tisztán és gyermek módra gondolkoztunk. Orrunk összeért és a mellett oly ügyetlenek voltunk!”

— „Ha tüstént fel nem hagy az ilyen eszte-len beszédekkel átmegegyek a mamához a másik szobába.”

*S ha a pirt, fényt tűnni látom,
Fáj a szívem, hogy ez mégis:
Álom, álm, tündérálm....*

Kovács Lajos.

Művészet, színház.

Képkiallításunkról. Csak néhány nap mulva zárul ugyan még be, de már is bátran elmondhatjuk: minden tekintetben sikerült. Ugy a kiállítás értékét, mint a közönség érdeklődését tekintve.

Persze, fölhangzott ugyan a szokásos gunyos panasz, holmi hurka estélyekkel kedélyeskedtek egyesek, amelyeket bizonyára többen látogatnának Más város nem tűrné el, hogy vendégszeretetéért így fizessenek, azonban Debreczen megszokta már, hogy jóságát szinig kiélvezik, aztán gunyolják hála fejében uton-utólen, méltatlanul.

Mert nem lehet panasz közönségünkre. Nemcsak az intelligencia, de a polgár emberek s az egyszerű nép közül is sokan látogatták. És a pénztári naplóban a látogatók száma még nagyobb lenne, ha a kedvezményes jegyekkel ott járt helybeli és vidéki minden rendü-rangu tanuló ifjúságot is beszámítanák a kimutatásba, ahogy azt

— „Ne menjen, már abba hagytam. Pedig, komolyan mondom, kár érte, mert lássa, a vége ugy is csak az lesz — —”.

— „Hogy lesz a vége, minek a vége?”

— „Ahogy akkor megfogadtuk.”

— „Nem mondhatnám, hogy igen. Bizony maga is többször megszegte már a fogadalmat. Emlékszik, akkor azt is megígértük, hogy soha, de soha sem neheztelünk meg egymásra. És — hát a multkor, a pikniken, mért vágott olyan haragos arcot, mi?”

— „Na tessék! Még ő haragszik! Hát mért ígérte a cottiliont a bárónak?”

— „Óh hát az volt a baj?! De hisz annak csak a mama az oka! Olyan parancsolóan intett, mikor az érdemes férfiú felkért a tánczra és aztán valami vasat emlegetett Lina néneinek, amit addig kell ütni, míg meleg.”

— „Haj, haj, hogy miért is olyan előrelátó a mamája! Hát azért van hát mindez. Azért tiltottak el egymástól. De hát kegyed is sokszor

mindenütt szokás. Jaj, de úgy a számok miatt nem lehetne részvétlenségről keseregni!

És a képvásárlások miatt is kár volt idő előtt sopánkodni. Első nap persze, hogy nem vásárolnak. De már eddig is szép számú képet vásároltak, magas értékben.

De szóljunk a kiállított képekről. A 161 képet természetesen a helyiség szűk és kevésbé alkalmas volta miatt nem lehetett teljesen megfelelően elhelyezni.

Mindazáltal a nagy vásznak közül csak *Dudits Ave Mária*-jának elhelyezése absurd, a többi kielégítő. A kisebb képek nagyon alacsony függesztése ellen nagyobb panaszunk lehet.

A figurális festmények közül, nem hiába kapta a főhelyet, első *Spányik: Szent Erzsébeta*. Már a tavalyi téli tárlaton föltűnt. Felületes néző könnyösen halad előtte el; aki tanulmányozza hosszasan, i mért még ismét visszatér eléje. Valami vonzó az arczára és a kötényében levő rózsákra vetődő fény. Érti az ember: ez nem földi fény!

Nem úgy a másik, nagy feltűnést keltő, de messze mögötte maradó kép, *Szenes Fülöp: Judit*-ja. A népeért kegyetlenül bosszút álló zsidó leány arca nagy tehetségre vall. De a fest-

mény többi része határozottan gyöngé. Technikai hibákat nem is említve, az egészen átsűrődő erős vörös rejtélyes fény az ellenkező rész sötét tónusával bántóan olvad össze. (Mellékesen megjegyezve Szenes egy kis képe a *Bosszu*, a bosszuvágytól eltorzult arcz, kiváló jellegzetességével többet ér előttem ama jórészt elnagyolt képénél.)

Kiváló alkotás *Hegedüs László* misztikus tónusu *Madonna* képe, kár, hogy kissé vázlatos. Különösen figyelemre méltók *Aggházy Gyulának* népies tárgyú képei. A *Leánykérőn* ez annyiszor megfestett jelenet oly megkapó oly kedves. Különösen a leány, az öreg kérő és a völegényjelölt a legsikerültebb alakok. Van e képen valami Munkácsy-szerű hangulat. Méltó párja a „*Fogas kérdés*“ (szintén Aggházytól). Meleg nyári délben, az országuton halad a lány s a legény egymás mellett. Itt is a hamisítatlan magyarság ér sokat. De amellett meglepő az égnek, a levegőnek az a különös sugárzása, a perzselő nyári napnak fénye, melyet így megfestve alig láttunk még.

Nádler Róbert: Duett-jén (házi hangversenyt ábrázol) a chablonos, sokszor megfestett alakok között mindössze a zongorázó fiatal lánynak alakja figyelemre méltó.

haragudott meg rám holmi kicsiség miatt Miczus-kám, — — pardon: Irma nagysám. Miért duzzogott, mikor a multkor korcsolyázásból hazajövet vinni akartam a korcsolyáját? Azt mondta: Kérem, csak tartsa meg az udvariasságát mások számára és ezt olyan keserűen mondta, hogy — — jaj!”

„Hát igen úgy volt, mivel maga olyan sokat foglalkozott azzal a Ballánéval. Tudja, az egy szirén, azt mondta a — —“

— „A mama?!“

— „Igen! De azt mondja az egész világ! És valahogy azt ne higgye, hogy az a szép szőke haja igazi! Dehogy! És aztán milyen nagy hire van! A kis Blasvitz a huszároktól állítólag ő érte lőtte agyon magát. Különböző csomó adóssága is van!“

— „Szörnyű egy asszony!“

— „Csak gunyolódjék. Addig ugrál annak az asszonynak a hálójában, míg egyszer maga is úgy jár, mint szegény Blasvitz. Óh Arthur! nagyon szerencsétlenné teszi magát, — hamis az az

asszony, és olyan kaczer, aztán meg festi is magát, közelről egész jól láttam, hogy festi is magát!“

— „Miczus!“

— „Kérem?!“

— „Valamit akarnék magának mondani, — valami jutott az eszembe!“

— „Érdekes?“

— „Nagyon érdekes!“

— „No mondja hát gyorsan!“

— „Hát — — nem mondom, csak beszél-gessünk így kettecskén egy félórát, de ne mondjuk ki, a mit mondani akarunk.“

— „Igazán nem értem — mit akar mondani.“

— „Csak azt, hogy a mi régi barátságunkról többé szó sem lehet.“

— „Miért nem?“

— „Hogy miért — — miért — — de nézzen csak rám — mert sokkal inkább szeretjük egymást, kedvesem!“

— „De mi jut eszébe. Arthur!“

Strobl Zsófia: *Szt.-János*-képe szintén azok közé való, melyeket kevesen vesznek észre, azok nagy része sem igen tudja méltányolni e kiváló kép szépségeit, mely izmos tehetségre vall.

Rajzó Miklós: *Az én időmből*; az öreg veterán három bakán k mesél a korcsmában. — Figyelemre méltó, de kevés benne az élet, az elevenség. Az öreg Hány János kivált igen merev.

Ujházy: *Véres pallos körülhoráozása* nagyon gyöngé, éíthetetlen rózsaszínű tónusával, technikai hibáival. A pallos vivő is, lova is torzalakok. Nagyon vázlatos *Dudits*: *Szent István*-ja, *Szent Norbert*-je pedig nagyon elmosódó és misztikus.

Baditz nak igen kedves *Terczett*-je (hegedül egy amorette, terczel hozzá egy szarka.) Kár, hogy hatás keresés végett üveg alá tették. — *Neogradynak* kell még kiemelniünk néhány vonzó képét: *Ózikek*, *Margareták* stb. Ugy szintén *Braunecker Stina*: kedves emlékét és *Molnár József* galambvadászatát. Mindkettőt finomsága tünteti ki.

Ellenben nagyon reklámszerű *Nadler*: *karácsonyi szám*-a. Fiatal leány előtt a karácsonyi ünnepi kiadásu lapok az asz'alon. Oldalt

főnt valami fehér szoba-disz szobornak a lába lóg be a képen. Igen izléstelennek találom az ilyesmit. (Olyan, mint mikor Göre Gábor bíró urék lefényképeztették magukat, de a nyurga Katufrék sógor nem fért el a képen, lemaradt a fejből egy darab.)

A tájképek közt sok kiválót találtunk Kiváló figyelmet érdemel *Bosznai István* tájképei közül néhány. Így az *Ujszászi parkrésztlet*, sajátos borongós hangulatával ugy szintén az *Őszi tájkép*, a *Nagyerdei résztlet* és több tiszaparti kép. Valamennyi hangulat-tájkép. Nem a természet aggodalmas kopialása az első előtte; nagy művészettel örökíti meg saját lelke hangulatát, de diszkrétén, az ily irányu, de kisebb tehetségű festők kiáltó tendenciózitása nélkül.

Telepy Károly-nak lehellet finomságu képei közt igen szépek a balatoni képek, de talán még azoknál is szebb az *Erdő belsejében* megörökített sejtelmes, borongós erdei télhomály és a fenyves hegyek között a *Napnyugta*. Hiába, Telepy bácsi képei, minden tulfinomkodásuk daczára is hamarabb megnyerik tetszésünket mint egynémely modern agyonpamacsolt, vésővel, fésűvel, de kevés tehetséggel festett képek.

— „Nem! Ostobák vagyunk, ostobák voltunk! Hiszen olyan világosan lehetett látni! Szerrettük egymást, és magunk sem tudtunk róla, nem mondtuk meg egymásnak!”

— „De hiszen én — — —”

— „Igen, igen Miczuskám. Most már újra tegezlek.”

— „De hiszen ön nem mondtam, hogy szeretem magát! Hiszen nem is úgy van!”

— „Ah! hát miért féltékenykedtünk a szírére?!”

— „Hiszen csak — akkor is a boldogságát akartam. Én rólam — óh Istenem — szó sem lehetett. Hiszen én nem mutattam semmit és — ha a szívem szakadt volna is meg — — —”

— „Dehát nem szeretsz?”

— „A mama és Lina néni parancsa ellenére — az egész világ daczára, szerelmem kárpótolni fog mindenért, — — — de hát mire való mindez, ha nem szeretsz — — —!”

— „Óh — te!”

— — — — —
— „Most pedig siessünk a mamához!”

— — — — —
— „Doktor ur, hol maradt olyan soká leányommal?”

— „Mama — mi — én — ?”

— „Nagyon sok mondani valónk volt egymásnak, nagyságos asszonyom. Ugyebár Miczikém elmondod a mamának — — — ?”

— „De ön még most is tegezi Irmát?”

— „Bocsánat, nem még most is, hanem már újra tegezzük egymást.”

— — — — —
— „Látod Laura! nem megmondtam! Ugye, igazságom volt! Pompásan megy! A gyerekeket csak rá kellett vezetni a helyes utra! Azt hiszem, az én tilalnam nélkül soha életökben nem jöttek volna rá, hogy szeretik egymást!

— „És Arthur megkapja a majorátust, mihelyt a nagybácsija meghal!”

Figaró.

Aggházy, Kézdi-Kovács, Kimnach, Németh, Bakos Tibor és Pálffy József tájképei közt látunk még néhány hangulatos, művészi darabot

Zeller Mihály-nak impresszionizmusba oltott secesszionizmusa riasztja meg az embert. Ott a *Pusztai csendélet* Ködös, borongós őszi pusztai hajnalodás. A láthatár felett azonban egy kimagyarázhatatlan veres-sárga-zöld színbe folyó disszonans valami uszik. Szinte kiált a szédítően monoton tónusu képről.

Több eredeti, ötletes csöndeletről kell megemlékeznünk, különösen szépek a *Nádler R.* és *Adler M.* képein az orgonavirágok, ugyszintén *Konek Ida* és *Strobl Zsófia* képei

Ha még kiemeljük az arcsképek közül *Stettka Gyula* képét, *Balló Ede: Than Mór arcképét*, (mindkettő kiváló alkotás), úgy referádánkat befejeztük.

Még csak azon óhajításunknak adunk kifejezést, vajha megalakulna városunkban az a *Műpártoló Egyesület*, melyet most terveznek. Akkor gyakrabban lenne módja közönségünknek hasonló műelvezetben és alaposan le volnának czáfolva örökké gunyolódásra kész jóakaróink (r. l.)

Ifjúsági előadások. Térszűke miatt a színházról csak annak felemlítésére kell szorítkoznunk: miért maradnak el ez évben a tavaly rendezett ifjúsági előadások? Ez ugyan inkább a közép és elemi iskolák ügye, de minthogy tanügyi és társadalmi okokból olyannyira szükséges és hasznos ez intézmény, helyén valónak tartjuk e kérdést: miért marad el? A szinigazgató ur áldozatkészségén bizonyára nem mulik, hiszen tavaly is saját jószántából, ő maga kezdeményezte.

Irodalom.

A magyar polgári törvénykönyv. Magánjogunk kodifikációjának első tervezete nov. 3-án került ki a sajtó alul.

A törvénykönyv bevezetése elmondja a kodifikáció történetét és azokat a szempontokat, amelyek a tervezet elkészítésében a bizottságot vezették. Az első rész a személyi jog. Ebben a részben minden új, kivéve a holtta nyilvánítás és a nagykorúsítás intézményét. De e most ismert jogintézmények is modern, korszerű alapon vannak újból szabályozva. Teljesen önálló alkotás ebben a részben az egyesületek és alapítványok magán-

jogi személyiségének meghatározása és e jogi személyiségek szerepköre magánjog terén. — Hasonlóképpen egészen új a személyiség jogvédelme. A becsülethez, a névhez, az arcképhez, levélhez stb. való jog minden magánjogi vonatkozása tüzetesen megvan határozva. Jogszerelem esetén nemcsak vagyoni, hanem eszmei érték szerint is, tehát teljes elégtételt kártérítést biztosít az új polgári törvénykönyv. A második rész a családi jog. Ebben legtűzetesebben van szabályozva a házassági vagyoni jog. A régi magyar jogban ismert házassági vagyoni jogi intézményeket lehetőleg fenntartották. Ujjonnan van szabályozva a szülők és gyermekek közötti jogviszony, a gyámság és gondnokság. A harmadik rész a dologi jog foglalatja: amelyek a mostani kor igényeihez mérten vannak szabályozva. Egészen új intézmény az ugynevezett építményi jog, mely egészen modern alapokon van kidolgozva. A negyedik rész a kötelmi jog, melynek legtömegeesebb része úgy van kidolgozva, hogy majdan a kereskedelmi törvény revíziója alkalmával támpontul szolgáljon. Az ötödik rész az örökösödési jog. Alapja a törvényes örökösödés. Ezzel szemben a végrendeleti örökösödés. Az új kodex az ági örökösödést bizonyos fokig korlátozta. A törvényes örökösödés a szépszülékig tart. Ezután már a kincstár örököl, végrendelet hiányában. A tervezet a miniszter rendeletéből, olcsó áron (2 korona) került forgalomba, hogy széles körben elterjedhessen és megtehesse kiki alapos észrevételeit.

Irodalmi pályázat. A kassai Kazinczy-kör országos pályázatot hirdet. Pályatételei ezek: 1. Kívánja Kazinczy Ferencz méltatását egy essay-szerű fölolvadás kíséretében; 2. Alkalmi óda. Kazinczy Ferencz kassai emléktáblájának leplezésére. A nyertes pályamű jutalma külön-külön száz korona. Az idegen kézzel leírt s jelíges levéllel ellátott pályaműveket 1901. június 1-éig a Kazinczy-kör czimére Kassára kell küldeni.

A magyar közjog kézikönyve, írta Kmety Károly dr. — Közjogi irodalmunk nem mondható szegénynek s ha végig nézzük Nagy Ernő, Kis István, Polner, Ferdinándi és mások munkáin, úgy azt látjuk, hogy jó feldolgozások nélkül sem szűkölködik. — Ha Kmety könyvét mégis nagy nyereségnek mondjuk irodalmunkra, úgy az két okból törté-

nik: először, mert e munkának nemcsak gazdag tartalma, hanem erős egyénisége is van, másodszor, mert méltó követője az egyetemünkön Lechner Ágost által inaugurált közjogi tanítási módszernek, mely oly nagy súlyt helyez a közjogi tételek szabatoságára és világosságára. A bevezetésben a magyar állam ezeréves létének rendeltetésszerűségéről szól minden frázistól ment lendületességgel, kiemeli a magyar állam függetlenségének és alkotmányosságának tételét és bizonyítja alkotmányunk alaptételét, mely szerint a nemzet hatalma a szent koronát illeti. A munka hat könyvre oszlik: I. a magyar közjog forrásai, II. a magyar állam népe és területe, III. a magyar király, IV. az országgyűlés, V. a felelős kir. kormány, a helyhatósági önkormányzat és a független bíróságok, VI. a társországok autonómiaja és az osztrák császársághoz való viszonyunk. Kmety munkájának jellemző vonása: a magyar alkotmányból folyó jogok féltékeny védelme. Ez pedig nagyon becses tulajdonsága az olyan munkának, melyet szerzője kifejezetten tankönyvnek szánt. Tankönyv lehet bárkinek, aki hü és téves tanoktól ment képét akarja látni hazánk közjogának. Friss, egészséges nemzeti irány hatja át a munkát és a világos, doktrinérsegektől ment nyelvezet csak méltó kifejezője a tartalomnak.

Emlékkönyv. A reformáció 1900. évi okt. 31-ik évfordulóján a debreczeni ev. ref. főiskola által rendezett ünnepély alkalmából Dr. Bartha Béla akad. igazgató püspöki megbízásból emlékkönyvet szerkesztett, melyben előszava után Csiky Lajos akad. tan. alkalmi imája, Eröss Lajos akad. tanár egyházi beszéde, majd Nánássy Lajos th.-nak a Gályarab-émlék előtt mondott beszéde és a P. Nagy Zoltán „Hozsánna! Hozsánna“ alkalmi éneke (szövegét írta S. Szabó József főgymn. tan.), köztája foglaltatik. A szép kiállítású könyv méltó emléke ama ünnepélynek.

Lapszemle.

Magyar Egyetemi Szemle. I. II. szám. Kálmán László és Zala Ernő szerkesztésében jelenik meg egy, e téren úttörő havi folyóirat, egy sok reményt keltő diák-revue. Nagy volt örömünk, amidőn először hírét hallottuk és nagy volt örömünk, amidőn kézhez kaptuk két első számát és reményeinkben nem csalatkoztunk.

Tehát ez nem lesz egyik pártnak sem hivatalos, vagy félhivatalos organuma. Ez a tudományok és a szépirodalom útain vezet bennünket céljainkhoz....

Ha azt a niveaut, melyen e két első szám tartalma áll, gondosan megőrzik, nagy missiojuknak eleget tehetnek. E missio: a magyar diákságot pártonkívüli, magasabb szempontból vett egységbe vonni. — E tekintetben sokat várunk a Szemlétől.

Cikkeik jó részét egyetemi tudós tanáraink írták. Így: Dr. Rapaics Raymund: Tapasztalat és metafizika. Somló Bódog dr.: Háború és béke. Alexander Bernát/: Hamlet, Dr. Ilosvay Lajos: A vegyész pályáról. Dr. Pekár Károly: A filozofia feladata. Dr. Margalits Ede: A délszláv népköltészet stb. Találunk még több szépirodalmi, tudományos és aktualis cikket.

Előfizetési ára egész évre 10 korona. Megjelen 10-szer 5—5 ívnyi terjedelemben. Egyes szám ára 1 korona. Melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Sárospataki Ifj. Közlöny. Első számát most vettük e laptársunknak. Változásokon ment keresztül. Ezentul nem az Irodalmi Társaság adja ki, hanem az „Ifjusági Egylet.“ Ezáltal tehát biztosítva lesz anyagilag.

Szellemiekben is elég szép niveau-ja van. „Modern diákpolitika“ címen ifj. Zsoldos Benő, Petőfiről Simon János, több aktualis kérdésről Marton János, Thoma István, Nagy István és mások írtak. Tartalmas az Irodalom és a Vegyes közlemények rovata is. — Kár, hogy a lapszámozást korona értékben csinálják, t. i. a hasábokat számozzák, így egy oldal két számot kap. De ez csak inkább nyomdai botlás, mely a jól szerkesztett lap érdeméből nem vonhat le.

Kolozsvári Egyet. Lapok. Eddig három száma jelent meg, mindhárom igen tartalmas. Bodor Aladár főszerkesztő és Kiss Géza s Pálffy József főmunkatársak ugylátszik ambitiojukká tették, hogy e lapot a kolozsvári egyetemi ifjusághoz méltóvá fejleszszék. Nem ment ugyan még némi hibáktól, de van egy kiváló tulajdonsága: őszinte a — gorombaságig! Ezért, ha kissé tulozza is itt-ott a hibákat, de nem ferdíti el az igazságot, mellétekintet nélkül korhol és dicsér.

A szerkesztők, ugyszintén Antalfy E., ifj. Glatz K., Pap Domokos, Péterfy Tibor és mások

tollából több komoly irányu és szépirodalmi cikket olvashatunk. Sárkány Loránd párisi útjáról ír. Evirandustól pedig eredeti tónusu hősköltemény jön folytatásokban „Verebek párviadala” címen.

Csak egyet ajánlunk szerkesztő-kollegánk figyelmébe: legyen ezentul még óvatosabb a szál-longó hírek, kétes értékű és eredetű információkkal szemben.

A Budap. Egyet. Lapok. E „hivatalos” pártorganumot okt. 20-ika óta nem láttuk. Ugy látszik, célszerűnek tartják a csereviszonyt felbontani. Igy t. i. kényelmesebbé átkozódhatnak rólunk és a megcáfoló feleleteknek hideg zuhanytól sem kell tartaniok.

Vegyes közlemények.

Dr. Haendel Vilmos. A napokban tartott egyházkerületi gyűlésen tette le esküjét a Liszka Nándor nyugalomba vonulásával megüresedett közjogi tanszék új tanára: Haendel Vilmos dr. November 24-én pedig a régi szokáshoz hiven, nagy érdeklődés közben tartá meg székfoglalóját a főiskola disztermében. Mélyreható tudással értekezett a politikai problémákról ethikai szempontból tekintve. A főtiszt. püspök ur üdvözölte aztán, majd Bartha Béla dr. akadémiánk rektor-professzora üdvözlé, kiemelve a tanszékének nagy fontosságát, mint a mely a református és ágostai ev. felekezetek közt főiskolánkban összekötő kapocs.

Este pedig bankett volt az új tanár tiszteletére, melyen tapasztalhatta, hogy úgy tanártársai és az akadémiai polgárság, mint városunk más társadalmi osztályai, mily meleg vonzalommal fogadják.

A banketten ott láttuk mélt. Dégenfeld József főispánt és számos notabilitást, a helybeli más tanintézetek tanárait is.

Egyházkerületi gyűlések. Egyházkerületünk november hó közepén tartotta őszi gyűléseit. A sok fontos kérdés közül, melyek tárgyalattak, bennünket főként egy érdekelhet. Az akadémiai igazgatóság előterjesztésére elhatározottat, hogy amelyik akadémiai polgár valakit párviadalra hív, vagy kihívást elfogad: kilépettnek tekintetik. Szigorú határozat ez, de bizonyára meg lesz jótékony hatása: min-

den csip-csupságot nem igen terelnek lovagias utra ezután. Azonban mint mindenütt, reméljük itt is lesznek kivételek. Mert a párbajozás legszigorubb elvi ellensége is kerülhet olyan helyzetbe, melyből más út ki nem vezet. Ezért úgy hisszük, hogy e határozat alkalmazásakor bizonyára a körülmények figyelembe vétetnek és a méltányosság lesz az irányadó s nem strictum ius.

Vörösmarty lakóháza Debreczenben. Nem lesz érdektelen felemlitenünk, hogy Vörösmarty 1849. év januárjától körülbelül öt hónapig lakott Debreczenben a Csapó-utcán lévő 16-ik számú házban, mely Kardos István asztalos mester tulajdona volt. Mint országgyűlési képviselő jött le Debreczenbe Béla fiával és Ilona lányával. Két utcai butorozott szobát béreltek ki, havi husz pengőforint fizetésért. Egyideig velük lakott e házban Petőfiné is Zoltán fiával, kit az öreg Petrovics itt látogatott meg s ölelte keblére unokáját, Abban az időben vidám, pezsgő élet volt a házban. A nagy költőt sokan látogatták itten, köztük Vachot Sándor, Vachot Sándorné, Vas Gereben, Vas Gerebenné és többen az íróvilágból. E ház megjelölése nem válnék Debreczennek szégyenére. De sőt.

Fazekas Mihály siremléke. Ez ügy a legjobb uton van a megvalósuláshoz. Városunk első irodalmi köre a *Csokonai kör* is helyesli az ifjúság eljárását és kezében a legjobb helyen látván ez ügyet, hasonló irányu tervéről lemond. Amint halljuk a városhoz hozzájárulásért beadott kérvény kedvezőleg intéztetik el és a város 150 koronával járul a költségekhez. Az *Egyetértés* dalkör pedig 100 koronát ad. A gyűjtésnek is szép eredménye van. A M. J. Önk. Társulat választmánya különben a munkálatok vezetésére három tagu bizottságot küldött ki: Nánássy Lajos, ifj. Rácz Lajos és Balkányi Kálmán ennek tagjai. Reméljük, hogy rövidesen összegyül a szükséges összeg és már tavasszal eleget tehetünk e kötelességünknek.

A főiskolai kántus ünnepe. Nov. hó 18-án a főiskolai énekkar egyik alapítója néhai Nagy Lajos emlékére és tiszteletére ünnepélyt rendezett. Ez ünnepélyt a kántus nyitotta meg egy művészies darab eléneklésével. — Ezután Dr Erdős theologiai tanár beszélt, felidézvén remek beszédében azon nemes érzelmeket, a melyek n. Nagy Lajost, az alapítvány tételére indították.

A beszéd befejezése után szünni nem akaró taps vihar közepett hagyta el a szónoki helyet Dr. Erdős. Ennek megtörténte után a kántus mulattatta a közönséget, egyes énekdarabok eléneklésével.

Pályázataink. A napokban lejárnak a különböző tudományos és szépirodalmi tárgy pályázatok. Nem akarunk időnek előtte panaszkodni, de nem hallgathatunk el néhány megjegyzést Hogy évről-évre kevesebb a pályamunkák száma, sok pályatétel meddő marad, azon nem lehet csodálkozni, azért nem lehet az ifjúságot a komoly munkától huzódozással vádolni. Más itt az ok. Leginkább két körülmény. Az egyik, hogy oly nagy tanulmányt, oly sok komoly munkát igénylő pályakérdéseknél kevés az idő szeptembertől decemberig. Ha más irányu tevékenység nem kötné le a pályázót, elég volna, de így? Előadások, a legtöbbnek irodai vagy más magán elfoglaltsága mellett bizony nem! A másik ok még veszedelmesebb. Tudományos dolgozatoknál nem lehet merő contemplálással czélt érni. Forrásművek kellene, segédkönyvek. Ezeket pedig mi nélkülözzük. Ez talán erős, de igaz. Itt vannak a szellemi javaknak kincstárai nagyhirű könyvtáraink. Es mi Tantalusok vagyunk közöttük. Egyetlen könyvtár, amely a tudományszomjas ifjunak szabadon rendelkezésére áll: a nyilvános olvasókönyvtár. Mit mondtam? Szabadon? Ah, dehogy! A hétnek három délutánján 3 - 6-ig bemehet, akinek tetszik, olvashatami tetszik. Azaz olvasná, ami tetszik! De nem olvashatja. És pedig azért, mert: vagy nincs meg az olvasó könyvtárában (mert számos új könyvvel is a hozzáférhetetlen anyakönyvtárt gyarapítják) vagy meg van, de nincs lajstromozva (tehát a jámbor olvasó talán ép ottlátja oldalt az asztalokon pl. a folyóiratokat) azért ki nem adható, vagy pedig meg van, lajstromozva is van, de künn van valakinél, tehát várjon rövid egy-néhány hónapocskát utánna. Megkísértheti ugyan hogy a mesés gazdagságu anyakönyvtárból kérje ki, de az annyi utánjárás kellemetlenségekkel jár, hogy közben megátkozza a perczet, melyben hozzákezdett a pályamunkájához.

Nem akar ez vád lenni könyvtáraink kezelői ellen, hiszen épen ők tudják legjobban a mai rendszer tarthatatlanságát és nagyon jól tudjuk, hogy fővagyuk ennek gyökeres megjavítása. De kötelességünknek tartjuk, midőn az ifjúság munkakedvének hanyatlásáról a panasz már-már ujjalag

fölhangzik, rámutatni a baj okaira. Bizunk abban, hogy nem marad szavunk meghallgatatlanul.

A joghallgatók tánczestélye december hó 8-án az Arany Bika szálloda disztermében lesz megtartva A tánczestély tiszta jövedelmét a segélyegylet javára fordítják. Belépő jegy személyenként négy korona, családjegy tizenkét korona, páholyjegy tizennégy korona.

Házi tornaverseny. A „Debreczeni Tor-naegylet“ decz. hó 5-én jövő szerdán, d. u. 5 ó. péterfia-utcza csarnokában házi versenyt rendez a következő műsorról: 1. Felvonulás. 2 Szabadgyakorlatok vasbottal. 3. Szergyakorlatok: I. csapat a nyujtón és a bakkal összetett lovon; II csapat a korlátton és ugrás. 4. Versenyek a nyujtón, korlátton, a sulydobásból és magasugrásból deszka nélkül. 5. Gulacsoport. 6. Játékul körróta. A versenyekben az első nyertes ezüst, a második nyertes bronz érmet kap. Meghívókat az egylet nem küld, hanem az érdeklődőket ez uton és a tagok utján meghívja. Az ifjúság számára a karzat van fentarva. Belépti díj nincs. A verseny előkészületei serényen folynak; a gyakorló órákat most sűrűn látogatják a tagok: rendesen huszon felül mozognak a teremben a hétfői, szerdai és szombati órákon fél 6-tól fél 8-ig. A vivás (kedden, csütörtökön és pénteken 6 - 7) is mindig megtölti a vivótermet.

Az ünnepély elé érdeklődéssel tekintünk és felhívjuk rá az érdeklődők figyelmét.

Egyesületeink.

Jogh. Önképző Köre a napokban ki fog lépni a nyilvánosság elé. Említettük már, hogy a most tervezett Jogász tanulmány-alap javára hangverseny estélyt rendeznek. Pregnans bizonyossága lesz e hangverseny annak, mennyire megváltozott e Kör sorsa. Ujabb időben szépirodalmi működésnek is tért enged a jogtudományi mellett, így működési körét kiszélesítette. A hangverseny decz. 6-án d. u. a Zenede disztermében lesz. Az estély műsora a következő: Haydn 6-ik trió. Előadják: Szilágyi Imre hegedűn, László Jenő cellon, Ujfalussy Géza zongorán. Megnyitó, tartja: Tóth László elnök. Énekszámok Perényi Margittól, zongorán kíséri Kardos Endre. Endrődi Sándor: Vissza várlak. Előadja: Tanay Frigyes. Székely: Magyar ábránd, zongorán előadja Ujfalussy Géza. Költemények, irtas felolvassa: ifj. Rácz Lajos. Somló

Sándor. Az apród, szavalja: Takács Endre. Beethoven op. 4. Vonós négyes. Előadják: Szilágyi Imre I. hegedű, Kiss Jenő II. hegedű, László Jenő cello, Pásztor Gyula viola. Humoros szavalt Mészáros Kárelytól. Erkel F.: Takarodó. Előadja a főiskolai énekhar, zongorán kíséri: Ujfalussy Géza.

A meghívókat most küldik szét. Itt is felhívja a rendezőség azokat, kik ismerőseiknek meghívót akarnak küldetni, hogy a czimeket tudatni sziveskedjenek.

A J. Ö. K. ez évi első vitaülése dec. hó közepén lesz. Kitzetett a következő magánjogi kérdés: „Helyeselhető-e a természetes és jogi személyek magánjogi jogképessége korlátozása és mennyiben?”

Joghallgatók becsületszéke Megalakult a jogász becsületszék. Nov. 14-én Dr. Kérészy Z. jogkari dékán úr elnökle alatt gyűlést tartott a jogászság és megválasztá a becsületszék tagjait. **IV-ed évről**: Kun Béla, Arzenovits Gyula. Póttag Puskár D. **III-ad évről**: Fráter Ernő, Kardos Endre. Póttag: Naszády P. **II-od évről**; Orbán Kálmán, ifj. Rác Lajos. Póttag: Dayka E. **I-só évről**: Balkányi K, Molnár G. Póttag: Nagy Mihály,

Joghallgatók Segítő Egyesületének választmánya a folyó ügyek elintézése és a künn levő követelések behajtása végett tett intézkedések mellett tárgyalta a múlt számunkban is említett „Jogász tanulmányalap” ügyét. Ifj. Rác Lajos főjegyző megbízásához képest beterjesztette tervzetét, hogyan lehetne létesíteni ez alapot. Tervzetét a további tanácskozás alapjául és a teendőkre nézve irányadóul elfogadták.

Ugy látjuk, hogy ez ügy iránt megvan a jó akarat a tanári karban, a lelkesedés ifjúságunkban; itt az alkalmas idő: ne szalasszuk el!

Olvasó-Egylet. Mint értesülünk, a haladás szelleme utat talált már az Olvasó-Egylet sötét termeibe is. A könyvtár számára nagyobb bevásárlást eszközöltek. Így megvették Jókai összes műveit a nemzeti kiadásban. Biztató jel ez, csak folytassák is aztán. Főként foglalkozzanak azzal, amit oly rég kíván az ifjúság: eszközöljenek ki más, alkalmasabb helyiségeket.

A nagy. Irodalmi Önk. Társulat igen szép lendületnek indult az utóbbi időben. Az elmúlt gyűléseken Nánássy Lajos folytatta Holtai Gáspárról szóló értekezését, míg Takács Endre jh. „A szerelem” című filozofiai munkáját ol-

vasta fel. Majd Gyökössy Endre 1. jh. Milotay István 1. jh., Gulyás József 8. o. olvasták fel saját költeményeiket, Kovács Lajos 1. jh. pedig műfordításait. Szavaltak: Nagy Sándor 8. o., Gachal János 1. th., Baja Mihály 1. th. Takács Endre 3. jh. A kör nov. 17-én ünnepelte meg *Csokonai születésének évfordulóját* a költő szobra előtt hol az akadémiai ifjúságon kívül szép számu közönség emelte megjelenésével az ünnepély fényét. Az ünnepélyen Takács Endre jh. szavaltta ez alkalomra irt saját költeményét, Szücs László 3. th. pedig emlékbeszédet mondott. A kántus is több énekszámval működött közre.

December hó közepetáján még egy nagyobb-szabásu *Csokonai emlékünnepelet* szándékozik rendezni a Társaság, mely alkalomra pályázatot is hirdetett egy alkalmi ódára, melynek nyertese Kovács Lajos 1. jh., és egy ugyanott felolvasandó humoreszkre, melynek nyertese Forberger Béla jh. lettek.

A hittanhallgatók önképző köre tagjai is szorgos munkásságot fejtenek ki. A kör célja az, hogy tagjainak, mint az egyházak leendő vezetőinek módot és alkalmat nyújtson arra, hogy magokat már jóelőre teendőikben gyakorolhassák, ami igen szép és hasznos dolog. A gyűléseket Csighy Endre szénior, mint a kör elnöke vezeteti és buzgó odaadással támogatja törekvéseiben.

Az eddig tartott gyűléseken közreműködtek: Joó András 1. th., Kállay Sándor 1. th., Kovács Károly 2. th. és Hajdu Péter 1. th. imádkozással; Baja Mihály 1. th., Gachal János 1. th. szavallással, Bartha György 3. th., Nagy Lajos 2. th., Köpecy Károly 1. th. és Tomka Viktor 1. th. prédikálással. A társulat behozta a gyakorlati bibliamagyarázatot és e téren Nánássy Lajos kezdte meg a működést szép és tartalmas magyarázatával.

Szerkesztői üzenetek.

B. J. Utrecht. Nemes irányu cikkét átadtam a Közlöny szerkesztőjének; az ő lapja ilyen cikkek közlésére inkább hivatott. Üdvözlöt a távol idegenben!

Lapunk barátai kényelmére, akik szellemi tekintetben támogatnak bennünket, levélszék-renyt állítottunk föl a pedellusi szobában. Kérjük, hogy küldeményeiket abban helyezték el.

Kolozsvári Egy. Lapok. Az első számot ismét megküldtettem.